

21. Հին Հայոց աշխարհագրագրեր: Հայ-
րենիք 4 (1926) թ. 12, 37-45, 5 (1926) թ. 1,
78-88, թ. 2, 70-82, 5 (1927) թ. 3, 109-121:
22. Կորիւնի մասին: (Պ. Ֆնտզեանի նկատա-
րութիւններէ առթիւ): Հայնդէս 41 (1927) 273-
284, 395-405:
23. Դարձեալ Կորիւնի շուրջ: Հայնդէս 42
(1928) 76-94: Ֆնտզեանի պատասխանին առթիւ.
տե՛ս Հայնդէս 41 (1927), 529-541:
24. Tarku chez les anciens Arméniens. REA
7 (1927) 189-194.
25. Les fêtes et les saints de l'Eglise Ar-
ménienne. ROC 26 (1927-1928) 74-104; 225-
278, շարունակութիւնը ընդհատած:
26. Հին Հայոց շինականութիւնը: Հայրեն-
իք 5 (1927) թ. 12, 81-85 6 (1927) թ. 1,
147-154, թ. 2, 94-100:
27. Sur l'origine de Léon V, Empereur de
Byzance. Armeniaca 2 (1927) 1-10.
28. Բաղաբառական հոսանքները հին Հայաստա-
նում: Հայրենիք 5 (1927) թ. 4, 68-77, թ. 5,
84-96:
29. Հայաստանի ոսկեհաճը: Հայրենիք 6
(1928) թ. 3, 86-95:
30. Գրեզոր Պարթեւի հարցարանը եւ նշանակ-
ւածքը: Հայրենիք 6 (1928) թ. 7, 72-81:
31. Գրեզոր Լուսաւորիչ եւ Անակ Պարթեւ:
Հայրենիք 6 (1928) թ. 9, 73-80:
32. Grégoire l'Illuminateur et Anak le Parthe.
REA 8 (1928) 233-245.
Ազգամանապէս պատմական մասը պարսիկ
դիւցանական-միջպատմական գիտականութեան ազ-
դեցութեան ենթակայ եղած է. հոն պատմուած դէպ-
քերը իրականութեան բոլորովին չեն համաձայնիր:
33. Բաղրատունեաց փառքը: Հայրենիք 7
(1928), թ. 1, 61-70. թ. 2, 47-55. 7 (1929),
թ. 3, 78-89. թ. 4, 60-69. թ. 5, 147-156. թ. 6,
79-88:
34. Արտաւան Արշակունի: Հայրենիք 7
(1929), թ. 11, 96-109:
35. Politicals Currents in Old Armenia.
Massis 2 (1929) Nov.-Dec.
36. Les fonds historiques de l'épopée byzan-
tine Digénis Akritas. Byzantinische Zeit-
schrift 29 (1929-1930) 198-227.
37. Մամիկոնեան իշխանութեան բնութագրական
պատմութիւնը: Հայրենիք 8 (1930), թ. 5, 71-
79. թ. 6, 105-116. թ. 7, 81-90. թ. 8, 96-105.
թ. 10, 92-108:
38. Վարդ Մամիկոնեան, Հայրենիք 8 (1930)
թ. 11, 98-105. թ. 12, 57-68:
39. Հայերը բնութագրական գիտութեանը մէջ:
Հայրենիք 9 (1930), թ. 2, 93-105. 9 (1931),
թ. 3, 88-96:
40. Պէտրիկեան եւ կորդ ինքիւնները: Հայ-
րենիք 9 (1931), թ. 6, 79-94:
41. Վասիլ Հայկազն: Հայրենիք 9 (1931),
թ. 8, 87-98. թ. 9, 135-141. թ. 10, 110-106.
թ. 11, 120-126:
42. Խաչատուր Արտեմանի վախճանը: Վէճ Ա.
(1933) 5-13:

43. Ղեկունք եւ Խորենացի, քննութիւն Հ. Ն.
Ալիքեանի տեսութեան: Հայրենիք 11 (1933),
թ. 8, 79-90, թ. 9, 120-126:
44. Nicéphore au col roide. BYZ 8 (1933)
203-212.
45. L'âge et l'origine de Basile I. BYZ 8
(1933) 475-500; 9 (1934) 223-260.
Վասիլ Ա. հայ էր ծագումով:
46. La portée historique de l'oraison funèbre
de Basile I par son fils Léon VI le Sage. BYZ 8
(1933) 501-513.
47. Տեղեկագիր՝ «Պատմութիւն Հայերէն Լե-
զուի» գործին: Սիոն 8 (1934) 382-385:
Հ. Աճառեանի ծանօթ մատենը կը գրախօսէ:
48/49. Notes arméno-byzantines. BYZ 9
(1934) 367-382; 10 (1935) 161-205. Ունի հե-
տեւեալ կէտերը. 1. Les sceaux des Makhitar
(p. 367-370). 2. La lettre de Tzimisces au roi
Ashot (p. 371-377). 3. La famille de Philarète
(p. 377-382). 4. La famille de Theodorakan
(BYZ 10, p. 161-170). 5. Les Dalassènes (p. 171
-185). 6. L'aïeul des Roubénies (p. 185-203).
Հմտ. Հայնդէս 50 (1936) 269-276:
50. Les légendes de Maurice et de Constan-
tine V. Annuaire 2 (1934) 1-12.
51. Les Taronites en Arménie et à Byzance.
BYZ 9 (1934) 715-738; 10 (1935) 531-551;
11 (1936) 21-42.
52. Ashot Erkat. Annuaire 3 (1935) 13-35.
Աշոտ ըստ Յովհ. կաթողիկոսի: Աշոտ Երկաթ
914ին Բիւզանդիոնի կայսեր սյցիլութեան կ'երթայ,
անոր համար կը յիշուի յոյն մատենագիրներէն:
53. «Նոր Հայերէն Քերականութիւնը», Վէճ
4 (1936) 46-51:
Գրախօսական Դկտ. Արտ. Արեղեանի «Neuar-
menische Grammatik, 1936» գրքին:
54. Sur la date de l'histoire de Moïse de Kho-
rène. BYZ 11 (1936) 97-100.
Արթիւ H. Lewy: The date and purpose of
Moses of Chorene's history, անդ, 81-96, յո-
դուածին. — Նոյնը հայերէն թարգմանութեամբ
Սիոն 10 (1936) 335-336:
55. A propos de la note de M. Lewy sur
Moïse de Chorène. BYZ 11 (1936) 597-599.
Նոյնը հայ. թարգմանութեամբ Սիոն 11
(1937) 224-225:
56. Փոսկրեաց Աւետարանի արուեստը: Սիոն
8 (1936) 273-274:
Sirarpie der Nersesian: The date of the ini-
tial miniatures of the Etchmiadzin Gospel, Chi-
kagoi 1933 գրքին առթիւ:
57. Մլէխ աւետարանի գրութեան տարին:
Սիոն 10 (1936) 274-275:
Մլէխ աւետարանի «Ն.Զ. Թերթ — ՅՄԱ Թ. —
Արաց ԻԼ Բ — Արեզ 2 Ե» գրութեան յիշատակարա-
նին մէջ դանուող Բ. Ե. Ե. Իրաւացիորէն օր նշանա-
կող գրերը կ'ընդունի եւ կ'առաջարկէ փոխել ՅՄԱ.Թ.
ՅՄԱ.Թ.: Հ. Հայրունի (ԲՁՄ 96 [1939] 109-112) կը
փորձէ «Սիոն»ի մէջ եղած հիմնական հաշիւները խախ-

տել եւ սրբազրել, բայց չի յաջողիր: Հմտ. Հայն-
դէս 53 (1943) 23-38 «Մլէխ աւետարանը 620 =
932ին գրուած»:
58. Փոքր Սոկրատի հեղինակը: Սիոն 10
(1936) 300-304:
Մեծ Սոկրատը «Թարգմանուած է Պոլսոմ
696 թուին փրկոնի ձեռքով, Փոքրը խմբագրուած է
Մեծից՝ Յակոբ Ուռնայեցու աշխատութեամբ ԺԲ.
դարում»:
59. Quelques noms de personnages byzantins
dans une pièce du poète arabe Abû Firâs (en
collaboration avec M. Canard). BYZ 11 (1936)
451-460.
60. L'archevêque Théophylacte et le Taro-
nite. BYZ 11 (1936) 577-588.
61. Les vestiges d'un ancien culte en Ar-
ménie. Annuaire 4 (1936) 501-515.
62. Quelques étymologies arméniennes. An-
nuaire 5 (1937) 5-12.
63. Դասիթ Բէկ եւ Տէր Աւետիքի սերունդը:
Հայրենիք 15 (1937) թ. 2, 66-72:
64. L'aspect iranien du servage. Recueil
de la Societé J. Bodin. Brux. 1937.
65. Նշանագիր կարգաց բանից Եզնկայ Երե-
ցու: Սիոն, 12 (1938) 147-153, 180-185:
Այս հրատարակած է նախ Հ. Ն. Ալիքեան
(Հայնդէս, 51 [1937] 517-532): Այդպէս քննու-
թեան կ'անէ Հոս նաեւ Հ. Ալիքեանի նկատողու-
թիւնները, որոնց կ'անդրադառնայ Ալիքեան Երկրորդ
յօդուածով մը՝ «Դարձեալ Նկարագիր (Նշանագիր)
կարգաց Իրանից Եզնկան Երեցու». տե՛ս Հայն-
դէս, 52 (1938) 238-259: Վերջին անդրադառ-
նութիւններուն կը վերադառնայ Ն. Արոնց յաջորդով՝
66. Հ. Ն. Ալիքեանի պատասխանին պատաս-
խան: Սիոն 12 (1938) 330-337, 381-383,
13 (1939) 10-15:
67. Tornik le Moine. BYZ 13 (1938) 143-
164.
68. Aux confins militaires de l'Orient byzan-
tin. BYZ 13 (1938) 282.

69. Emprunts de haute époque en arménien.
Revue des Études indo-européennes 1 (1938) 457-467.
70. Samuel l'Arménien, roi des Bulgares: Mé-
moires de l'Acad. royale de Belgique, Classe
des Lettres, XXXIX. Armonoy. Bruxelles 1938 8º,
էջ 63:
Լաւազոյն գործերէն է, թէեւ մասնագէտներէ
չառ քննադատուած: Եզրակացութիւնն է. Բուլղար-
ներու պետութիւնը բնութագրական տիրապետութեան
դէմ դիւցազնորէն պաշտպանող՝ Սամուէլ Կորնո-
սուլոս (997-1040) հայ էր: Կը ծանրանայ մանաւանդ
Բուլղարներու Երկրորդ պետութեան պատմութեան
վրայ: Բ. հատուածին մէջ կը խօսի Սամուէլի ծա-
ղուտի մասին հետեւելով Ասողիկի եւ Եր զատը կը
պաշտպանէ հնարաւոր ստարկութիւններու դէմ: (Տե՛ս
Հ. Վ. Ինչլիգեան) Ի գրախօսականը Հայնդէս 54
[1940] 250-251):
71. Notes sur le Livre des Cérémonies. BYZ
14 (1939) 387-406.
72. Observations sur la généalogie des Ta-
ronites. BYZ 14 (1939) 407-413.
Պատասխան մըն է V. Laurent: Alliances et
filiation des premiers Taronites, princes armé-
niens médiatisés. Ech. d'Or. 37 (1938) 127-135
գրուածքին առթիւ:
73. Քննութիւն Մովսէս Կաղանկատուացու:
Անահիտ 10 (1939), թ. 3, 69-77 (շարունակու-
թիւնը ըստ էջ տեսած):
74. Biblia armeană și insemnăitatea sa istorică.
(Հայերէն Աստուածաշունչը եւ անոր պատմական նշա-
նակութիւնը): An i (Bucureşti 1941) 90-100 (ու-
սուցանելէն):
Ս. Գրքի հայերէն թարգմանութեան 1500ամեակի
առթիւ խօսուած դասախօսութիւն մըն է:
75. Histoire d'Arménie. Les origines — du
Xe siècle au VIe (Av. J. C.). Paris 1946 8º, էջ XV
+ 445.
Հ. Ա. Ա.

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐ ԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
(Ուղարկուած Խմբագրութեան):

Հայ Տոհմանուններ: (Պատմական հետազո-
տութիւն) Աշխատասիրողներ՝ Պրոֆ.
Հ. Աճառեան, Պրոֆ. Ա. Խաչատրեան,
Պրոֆ. Կ. Բաճմաջեան, Գ. Մանուկեան,
Ս. Շամլեան, Թ. Ազատեան [Հրտ.
Մշակոյթ գրատան] Իսթանպուլ, տպ.
Ազգային [1937], 80, էջ 96: Գինն՝
100 դրուչ:
Հայրենիք Օրացոյց 1946 եւ 1947: Պոսթին:
Հիւսիսային Յակոբ, Անմահ տիպարներ
(Պատկերներ եւ յիշատակներ Ուրֆայ-
էն): Փարիզ, տպ. Արաքս, 1945, 80,
էջ 112:
— Դիւցազնական հայորդին Մկրտիչ
Եօթնկարեան: Աթէնք, տպ. Ատրու-

լան, 1937, 80, էջ 127: Գինն կէս տոլ.:
Issayan, 38 Rue du Ménil, Asnières (S.)
France.
— Զոյգ մը Հէքեաթ. Ա. Հէքեաթ
Երեք Իմաստութեան, Բ. Թորոզմ Ար-
քայից Արքայ: Փարիզ, տպ. Արաքս,
[տարի], 80, էջ 276: Գինն՝ 120 Փր.:
Հունդարական պարտէզը: Զուարթ պատ-
մուածքներ Ֆէրէնց Մորնար, Ֆրէտէրիք
Քարինթի, Լատիւլաուս Լաքաթոչ եւ
Մարկիթ Քաֆթա Հունդարացի հեղի-
նակներէն: Թրքմ. Պարզեան Սահակ:
Գահրէթ, տպ. Նեղոս, 1941, 80, էջ 64:
Գինն՝ 25 սէնթ:

ձերահեան Լեոն, Արձագանդ Մարտի, Գրական Տարեցոյց, Գ. տարի 1947, տպ. Հորիզոն, 8°, էջ 168: Գինն՝ 150 Փր. [Հրտ. Հորիզոն Թ. 31]:

Մակարեան Ա., Միջայէլ Նալբանդեանը եւ արեւմտահայ Դէմոկրատիան: Հրտ. ՀՍՍՌ Գիտութիւնների Ակադէմիայի: Երեւան 1946, 8°, էջ 174: Գինն՝ 10 Ռ.:

Մանուշեան Միսաք, Բանաստեղծութիւններ: Փարիզ, տպ. Էլէկեան, 1946, 8°, էջ 96: Գինն՝ 100 Փ. Փր.:

Մարդ Յովհաննէս, Զուլալ երգեր: Թաւրիզ, տպ. Իրան, 1946, 8°, էջ 133: Գինն՝ 20 ըրալ:

Մեգպուրեան Տօֆ. Ա. Ն., Հայ եւ ծագումով Հայ բժիշկներ, այբուբենական անուանացանկ 1688—1940: Իսթանպուլ, տպ. Պէճիտեան, 1940, 8°, էջ 118: Գինն՝ 100 դրուշ: Beyoglu, Istiklal Caddesi 337, Istanbul.

Միլունդ Տիգրան, Արշամ Անտոնեան, Նիւ Եորքի Հայ լուսափորագրիչներու փառքն ու պարծանքը: Նիւ Եորք, 1943, 8°, էջ 43:

— — Հայ Կղերն Ամերիկայի մէջ [տեղի], 1945, 8° մեծ, էջ 143: Գինն 1.50 տոլար:

Մկրտչեան Հ. եւ Մուրատեան Ն., Պատի Օրացոյց 1947, Երեւան, տպ. Թ. 1 տպարանի, 1946:

Յովսէփեան Գարեգին արքեպիսկոպոս. Պաղարկեանք կամ Պոռչեանք Հայոց պատմութեան մէջ: Մասն Բ. Հոգեւոր Կենդրոններ եւ Գլխավոր բարձր դպրոցը Պոռչեանց իշխանութեան մէջ (պատկերազարդ): Երուսաղէմ, տպ. Ս. Յակոբեանց, 1944, 4°, սիւնակ 292:

— — Հատոր Գ. Արձանագրութիւններ, Յիշատակարաններ, Մատենադրական հատուածներ: Նիւ Եորք 1942—1943, 4°, սիւնակ 248: Գինն՝ տոլար 3 + 3:

Նարդունի Խաւար, Բանե՛ր, բանե՛ր, ինչ բանե՛ր... (Արձակ բանաստեղծութիւն եւ հէքեաթ) Փարիզ, տպ. Արաքս, տարի, 8°, էջ 192: Պարսամեան գրատուն՝ 46, Rue Richer, Paris.

Շահազիզ Երուանդ, Պաշտօնը Արմենիայի կենսադրութիւնը: Հրտ. ՀՍՍՌ Գիտութիւնների Ակադէմիա, Երեւան 1945, 8°, էջ 212: Գինն՝ 16 Ռ.:

Շահլամեան Գալիթ, Հանգրուան, Քերթուածներ: Գահիրէ, տպ. Նոր Աստղ, 1947, 8°, էջ 83: Գինն՝ 4 շիլին: P.O. Box 327, Cairo, Egypte.

Ոսկերիչեան Մաշթոց Քահանայ, Վեհափառ: Ն. Ս. Օծութիւն Տ. Տ. Գարեգին Ա. Յովսէփեան, շնորհազարդ Կաթողիկոս Հայոց մեծի տանն Կիլիկիոյ: Պատկերազարդ: Հրտ. Հ. Բ. Լ. Մ. Ե. Հ. Ե. Ընկերակցութեան Չահիթի Գրատուն:

Ճիւղին: Պէյրութ, տպ. Մ. Մաքսուտեան, 1946, 8°, էջ 416: Գինն՝ 700 Լ. Դ.:

Զօպանեան Արշակ, Կեանք եւ երազ, արձակ բանաստեղծութիւններ, հեքեաթներ, քննադատական էջեր: Նամակ յառաջարան էմիլ Վերհարընի: Փարիզ, տպ. Արաքս, 1945, 8°, էջ ԺԶ + 112: Գինն՝ 100 Փր.:

[Երկերու ամբողջական ժողովածու:]

— — Պատկերներ: Փարիզ, տպ. Արաքս [տարի], 8°, էջ Ժ + 110: Գինն՝ 50 Փր.:

[Երկերու ամբողջական ժողովածու:]

Պալըգեան Սահակ, Մինչեւ Ամերիկա. Պատմութիւններ: Գահիրէ, տպ. Յուսսէբ, 1941, 8°, էջ 127: Գինն՝ 75 սէնթ:

— — Օտարուհին ճամբուն վրայ. Պատմութիւններ: Գահիրէ, տպ. Նեղոս, 1942, 8°, էջ 52: Գինն՝ 5 Ե. Դ.: B. P. 890, Le Caire.

Պապակեան Յովհաննէս, Միլիթար Արքայ եւ Միլիթարեանները: Նիւ Եորք, 1944, 8°, էջ 62: Գինն՝ 1 տոլար:

Ռուսական պատմութիւններ: Թրգմ. Պալըգեան Սահակ: Գահիրէ, տպ. Սահակ-Մեսրոպ, 1944, 12°, էջ 68: Գինն՝ 7 Ե. Դ.:

Սահակեան Ս., Բարձրբերդ. Քերթուածներ: Հրտ. Հայ դրէի Բարեկամներու ընկ.: Գահիրէ, տպ. Սահակ-Մեսրոպ, 1946, 8°, էջ 118: Գինն՝ 10 շիլին: 179, Avenue de la Reine Nazli, Le Caire, Egypte.

Սարգիս Տիգրան, Հայկական ժամ: Հրտ. Հայկական ժամի, Նիւ Եորք. NEVD Բատիոկայան 1380, 1330 K. H., Շաբաթ օրերը ժամը 5էն 5:30:

Ա. Տարի 1943, 8° մեծ, էջ 116: Գինն՝ 1 տոլար:

Բ. Տարի 1945, 8° մեծ, էջ 128: Գինն՝ 1 տոլար: 141 West 72nd Street, New York 23, N. Y.

Սարգիսեան Աւետիս, Փութալ: Թարգմանեց եւ ամփոփեց — —: Հրտ. Հ. Մ. Ը. Մ. Երուսաղէմի մասնաճիւղի: Երուսաղէմ, տպ. Ս. Յակոբեանց, 1946, 8°, էջ 46: Գինն՝ 10 Պ. Դ.:

Levon Keshishian, P. O. Box 246, Jerusalem, Palestine.

Սարգիսեան Ուիլիլմ, Պատմութիւններ: Թարգմանեց Սահակ Պալըգեան, Գահիրէ, տպ. Նեղոս, 1943, 8°, էջ 144: Գինն՝ 20 Ե. Դ.:

— — Տասը նոր պատմութիւններ հեղինակին յառաջարանով: Թարգմանեց Սահակ Պալըգեան: Գահիրէ, տպ. Սահակ Մեսրոպ, 1947, 8°, էջ 72: Գինն՝ 3 շիլին:

